

Ομάδα Δράσης

για την προστασία του

Αργυροπελεκάνου

Παρατήρησε - Μάθε - Εξερεύνησε

💡 Ήξερες ότι:

- ➔ Οι πελεκάνοι είναι από τα αρχαιότερα είδη πουλιών της Γης! Στη νοτιοδυτική Γαλλία βρέθηκε απολίθωμα πελεκάνου ηλικίας 30 εκατομμυρίων ετών, εξαιρετικής ομοιότητας με τους σύγχρονούς του.
- ➔ Στην Ελλάδα αλλά και την Ευρώπη θα συναντήσουμε δύο είδη πελεκάνων: τον **Ροδοπελεκάνο** (*Pelecanus onocrotalus*) και τον **Αργυροπελεκάνο** (*Pelecanus crispus*). Οι Αργυροπελεκάνοι παραμένουν στη χώρα μας όλο τον χρόνο, πραγματοποιώντας μικρές μετακινήσεις, ενώ αντίθετα οι Ροδοπελεκάνοι είναι μετανάστες μεγάλων αποστάσεων, καθώς έρχονται την άνοιξη για να φωλιάσουν και το φθινόπωρο επιστρέφουν στην Αφρική.
- ➔ Ο Αργυροπελεκάνος είναι Σχεδόν Απειλούμενο είδος και ένα από τα μεγαλύτερα είδη πουλιών με ύψος 1,20 μέτρα, βάρος περίπου 13 κιλά και άνοιγμα φτερών που μπορεί να ξεπεράσει τα 3 μέτρα! Παρά το μεγάλο του μέγεθος, ανεμοπορεί με χάρη, και αποτελεί ένα από τα μεγαλύτερα είδη πουλιών με ικανότητα πτήσης.

Γίνε παρατηρητής, εξερευνητής και μέλος της Ομάδας Δράσης για την προστασία των Αργυροπελεκάνων

Ανακάλυψε από κοντά τις περιοχές όπου φωλιάζει ένα από τα μεγαλύτερα υδρόβια πουλιά του κόσμου

Σημείωσε τις παρατηρήσεις σου στο φυλλάδιο που κρατάς στα χέρια σου

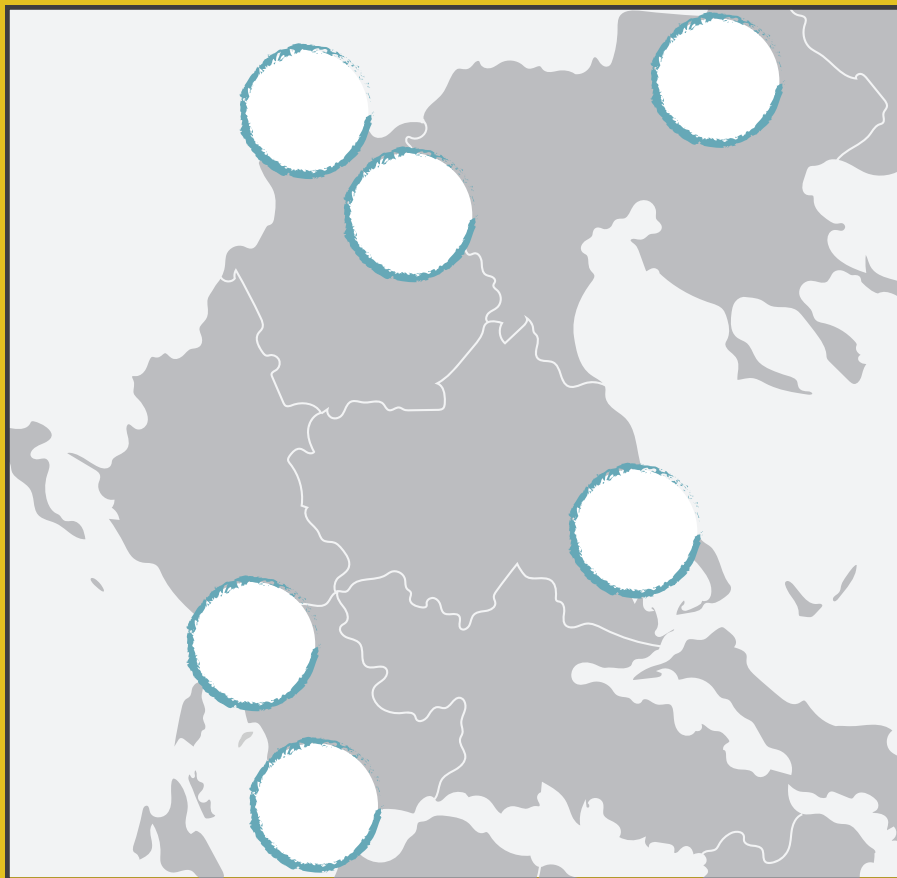

Όνομα: _____

Επέλεξε το ψευδώνυμό σου (μπορεί να έχει σχέση με τα πουλιά!)

Ζωγράφισε στον παρακάτω χάρτη

τις περιοχές όπου φτιάχνει τις φωλιές του ο Αργυροπελεκάνος.

Ποια περιοχή είναι πιο κοντά σου για επίσκεψη;
Κύκλωσε μία από τις παρακάτω περιοχές:

Λίμνη Μικρή Πρέσπα | Λίμνη Χειμαδίτιδα | Λίμνη Κάρλα

Υγρότοποι Αμβρακικού Κόλπου | Λιμνοθάλασσα Μεσολογγίου | Λίμνη Κερκίνη

Ποιοι θα σε συνοδεύσουν στην αποστολή σου;

Δράση στο πεδίο

Την περίοδο που αναζητά ταίρι, ο Αργυροπελεκάνος μεταμορφώνεται! Ποιες διαφορές εντοπίζεις σε έναν Αργυροπελεκάνο αμέσως πριν φτιάξει τη φωλιά του και όταν πια τα μικρά του έχουν βγει από το αβγό τους; Σημείωσε εδώ τις απαντήσεις σου:

Αργυροπελεκάνος μετά από
την αναπαραγωγική περίοδο

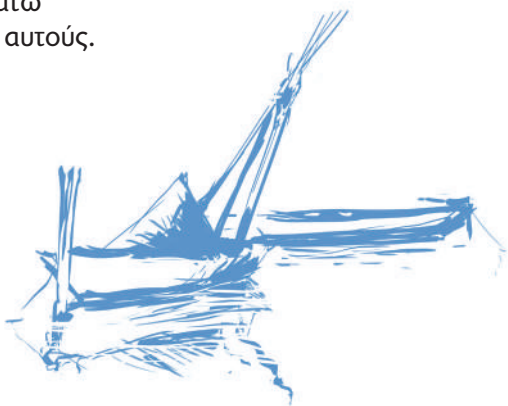
Αργυροπελεκάνος αμέσως πριν ή
κατά την αναπαραγωγική περίοδο

Ώρα για δράση στη φύση!

Τώρα θα πρέπει ήδη να βρίσκεσαι σε έναν αγαπημένο τόπο για τους Αργυροπελεκάνους. Τα παρακάτω στοιχεία συνθέτουν έναν ιδανικό βιότοπο γι' αυτούς. Σημείωσε ποια από αυτά παρατηρείς:

- ☐ Δύσβατοι καλαμώνες για φώλιασμα
- ☐ Απρόσιτες νησίδες για φώλιασμα
- ☐ Νησίδες μεγάλες σε ύψος για να μην πλημμυρίσουν οι φωλιές τους
- ☐ Χόρτα και κλαδιά για να φτιάξουν τις φωλιές τους
- ☐ Νερά άφθονα σε ψάρια για να τρέφονται οι ίδιοι και τα μικρά τους

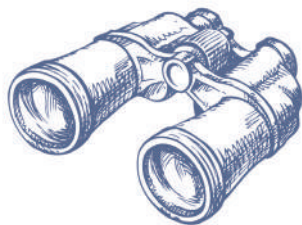
Εντόπισες τους Αργυροπελεκάνους;

Μέτρησέ τους! Πόσοι είναι;

Παρατήρησε τη συμπεριφορά τους! Τι κάνουν;

- ☐ Κολυμπούν
- ☐ Ψαρεύουν
- ☐ Στέκονται στη νησίδα τους

Άλλο:

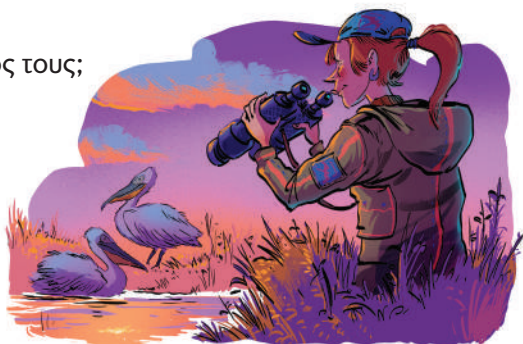

Έχουν ήδη φτιάξει τις φωλιές τους;

Τι χρώμα έχει ο σάκος κάτω από το ράμφος τους;

- Σκούρο πορτοκαλί ή κόκκινο ☐
- Κίτρινο ☐

- ☐ Βρίσκονται στη νησίδα τους
- ☐ Υπάρχουν νεοσσοί στη νησίδα

 Ήξερες ότι:

Αν ο σάκος των Αργυροπελεκάνων είναι κίτρινος, σημαίνει ότι έχουν κάνει τα αβγά τους και έχουν βγει οι νεοσσοί ή ότι είναι ανήλικοι. Αν ο σάκος τους είναι σκούρο πορτοκαλί ή κόκκινο τότε αναζητούν ταίρι ή μόλις έχουν αρχίσει να εκκολάπτουν τα αβγά τους.

Αν έχεις τηλεσκόπιο, παρατήρησε αν ο Αργυροπελεκάνος φοράει ειδικό δαχτυλίδι ή αν έχει δορυφορικό πομπό στην πλάτη του και κατέγραψε τον αριθμό που βλέπεις στη μικρή ταμπέλα στο φτερό του:

Ενημέρωσε την Ελληνική ΟΡΝΙΘΟΛΟΓΙΚΗ Εταιρεία:

- ➡ στα τηλέφωνα: 210 8228704 & 210 8227937
- ➡ με e-mail στο info@ornithologiki.gr
- ➡ με μήνυμα στη σελίδα μας στο facebook:
www.facebook.com/BirdlifeGreece

Κατά την επίσκεψή σου στις περιοχές όπου ζει ο Αργυροπελεκάνος, θα χρειαστείς:

- Αδιάβροχο για τις βροχερές μέρες
- Ζεστά ρούχα για τις χειμωνιάτικες επισκέψεις
- Άνετα παπούτσια για την ύπαιθρο
- Καπέλο για τις ζεστές μέρες
- Ένα ζευγάρι κιάλια
- Οδηγό αναγνώρισης πουλιών
- Μπλοκ σημειώσεων

💡 Ήξερες ότι:

Η παρατήρηση των πουλιών απαιτεί ψυχία και υπομονή! Η όχληση κατά τη διάρκεια της αναπαραγωγικής περιόδου μπορεί να οδηγήσει τα πουλιά να εγκαταλείψουν προσωρινά τις φωλιές τους, αφήνοντας εκτεθειμένα τα αβγά ή τους νεοσσούς στις καιρικές συνθήκες και σε άλλα ζώα που μπορεί να επιτεθούν στη φωλιά. Οπότε:

- Ο καλός παρατηρητής είναι ο απαράτηρτος!
- Δεν πλησιάζουμε ποτέ τις θέσεις όπου τα πουλιά φωλιάζουν
- Κρατάω αποστάσεις από τους χώρους όπου τα πουλιά τρέφονται ή αναπαύονται
- Δυνατές φωνές και ήχοι θα ενοχλήσουν τους άλλους επισκέπτες αλλά και τα πουλιά των υγροτόπων
- Αφήνω μόνο τα ίχνη μου

Αναγνωρίζω τα πουλιά των υγροτόπων

Απεικονίζονται αρσενικά ενήλικα άτομα κατά την αναπαραγωγική περίοδο (άνοιξη – καλοκαίρι)

Βαρβάρα
Tadorna tadorna

Πρασινοκέφαλη Πάπια
Anas platyrhynchos

Κιρκίρι
Anas crecca

Χουλιάροπαπια
Spatula clypeata

Σφυριχτάρι
Mareca penelope

Γκιςάρι
Aythya ferina

Ψαλίδα
Anas acuta

Σκουφοβουτηχτάρι
Podiceps cristatus

Νανοβουτηχτάρι
Tachybaptus ruficollis

Μαυροβουτηχτάρι
Podiceps nigricollis

Φαλαρίδα
Fulica atra

Κοκκινοςκέλης
Tringa totanus

Μπεκασίι
Gallinago gallinago

Ακτίτης
Actitis hypoleucos

Αργυροπελεκάνος
Pelecanus crispus

Σταχτοσικινιάς
Ardea cinerea

Αργυροσικινιάς
Ardea alba

Λευκοσικινιάς
Egretta garzetta

Χουλιανομούτα
Platalea leucorodia

Φοινικόπτερο
Phoenicopterus roseus

Αβόκετα
Recurvirostra avosetta

Καλαμοκανάς
Himantopus himantopus

Τουρλίδα
Numenius arquata

Κορμοράνος
Phalacrocorax carbo

Λαγγόνα
Microcarbo pygmaeus

Γερακίνα
Buteo buteo

Πετρίτης
Falco peregrinus

Καλαμόκιρκος
Circus aeruginosus

Αλκυόνη
Alcedo atthis

Νανογλάρονο
Sterna albifrons

Ποταμογλάρονο
Sterna hirundo

Χειμωνογλάρονο
Sterna sandvicensis

Ασημόγλαρος
Larus michahellis

Λεπτόραμφος γλάρος
Larus genei

Καστανοκέφαλος γλάρος
Larus ridibundus

💡 Ήξερες ότι:

Η όχληση, ενδεχομένως από ψαράδες, κυνηγούς, επισκέπτες και φωτογράφους παραμένει μία σημαντική απειλή για τους πελεκάνους, ιδίως την εποχή που φτιάχνουν τις φωλιές τους. Επισκέψεις στην αποικία τους μπορεί να αποβούν καταστροφικές, καθώς υπάρχει μεγάλη πιθανότητα να εγκαταλείψουν τις φωλιές τους.

Παρατηρείς αν κάτι τους ενοχλεί;

- ☐ Φωτογράφοι
- ☐ Ψαράδες
- ☐ Επισκέπτες
- ☐ Κυνηγοί

Άλλο:

Ειδοποίησε την τοπική Μονάδα Διαχείρισης
Προστατευόμενων Περιοχών

Λίμνη Μικρή Πρέσπα, Λίμνη Χειμαδίτιδα: 23850 51870

Λίμνη Κερκίνη: 23270 28004

Λιμνοθάλασσα Μεσολογγίου: 26320 55094

Υγρότοποι Αμβρακικού: 26810 71919

Λίμνη Κάρλα: 24280 738

Αν βρεις τραυματισμένο Αργυροπελεκάνο (ή και άλλο είδος άγριου πουλιού),
μπορείς να επικοινωνήσεις με κάποιο από τα παρακάτω Κέντρα Περιήλψης
της Κεντρικής Ελλάδας:

ANIMA:

210 951 0075 | 697 266 4675 | info@wild-anima.gr

Δράση για την άγρια ζωή:

697 991 4852 | mail@drasi-agriazoi.gr

Ποιες είναι οι εντυπώσεις σου από την επίσκεψη στις γειτονιές των Αργυροπελεκάνων;

Αν θες, σημείωσε εδώ τις σκέψεις σου:

Διαφορετικά, μπορείς αν θες,
να ζωγραφίσεις τον Αργυροπελεκάνο!

Δείτε το Υλικό Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης
«Αργυροπελεκάνοι, οι αρχαίοι κάτοικοι των υγροτόπων» στο:
www.ornithologiki.gr/pe/pelecanus

LIFE18 NAT/NL/000716

Στο Πρόγραμμα Pelican Way of LIFE «Διατήρηση του Αργυροπελεκάνου κατά μήκος της μεταναστευτικής διαδρομής Μαύρης Θάλασσας – Μεσογείου» (LIFE18 NAT/NL/000716) ενώνουν τις δυνάμεις τους επτά φορείς από πέντε χώρες, με στόχο την προστασία του Αργυροπελεκάνου σε 27 περιοχές Natura 2000 στη Ρουμανία, τη Βουλγαρία, την Ελλάδα και την Ουκρανία. Οι δράσεις του προγράμματος υλοποιούνται με τη συνεισφορά του χρηματοδοτικού μέσου LIFE της Ευρωπαϊκής Ένωσης και τη συγχρηματοδότηση του Πράσινου Ταμείου.

www.life-pelicans.com

Αγ. Κωνσταντίνου 52, 10437 Αθήνα
www.ornithologiki.gr

© Ελληνική ΟΡΝΙΘΟΛΟΓΙΚΗ Εταιρεία 2022

Επιμέλεια-Κείμενα: Ευγενία Πανώριου | Επιστημονική επιμέλεια: Μανόλια Βουγιούκαλου | Εικονογράφηση: PaperGoblin (Γιώργος Παπαδάκης και Κώστας Τσιάκος) | Οδηγός αναγνώρισης πουλιών: Πασχάλης Δουγαλής
Γραφιστική επιμέλεια: Δημήτρης Γαζής